

Kaupunginhallitus on hyväksynyt elinvoimaohjelman 10.6.2019 § 38. Elinvoimaohjelmassa yhdistettiin elinkeino-ohjelma – ja saaristo-ohjelma yhdeksi elinvoimaa edistäväksi kokonaisuudeksi. Sen tavoitteena on konkretisoida kaupungin strategian menestysteemoja ja kärkihankkeita, jotka muuttuvat käytännön toimenpiteiksi. Ohjelma on laadittu vuosille 2019–2022.

Elinvoimaohjelman keskeisiä näkökulmia ovat strategian kärkihankkeet:

- Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali
- Hyvien yhteyksien Naantali
- Kasvava ja vetovoimainen Naantali

Elinvoimaohjelman mukaan sen toteutumisesta laaditaan keväällä 2021 seurantaraportti, joka käsitellään valtuustossa ennen luottamushenkilökauden päättymistä.

Esityslistan liitteenä on taulukkomuotoinen raportti elinvoimaohjelman toteutumisesta, jossa on esitetty elinvoimaohjelman painopiste, toimenpide kuvauksineen ja sen toteutuminen. Toteutumaa on arvioitu myös värikoodeilla. Vihreä koodi merkitsee toimenpiteiden toteutumista kokonaisuudessaan. Keltaisella värillä on merkitty toimenpidekokonaisuudet, joista osa on toteutunut ja osa vielä toteutuksessa. Täysin toteutumattomia osa-alueita (punainen) ei ollut.

Elinvoimaohjelman toteuttamiseen on vuonna 2020 osin vaikuttanut koronasta johtuva poikkeuksellinen tilanne. Kuitenkin voidaan todeta, että keskeisimmät toimenpiteet on tehty tai niiden toteutumista on tavoitteellisesti edistetty.

Edunvalvonta

Keskeisimpänä toimenpiteenä oli edunvalvontatyö Turun kehätien E 18 perusparantamiseksi välillä Raisio-Naantali. Saaristoliikenteen osalta näkyvimpänä edunvalvontatoimenpiteenä oli tehokkaamman lossin saaminen Teersalon ja Palvan välille. Yhteistyötä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa lisättiin. Käynnissä on useita yhteisiä hankkeita, mm. Pienen rengastien kehittämissuunnitelma ja siihen liittyvät investoinnit.

Kaavoitus ja kaupunkikehitys

Kauppapalvelujen ja muulle yritystoiminnalle soveltuvien liiketilojen tarve on pyritty huomioimaan keskustan täydennysrakentamisessa. Kaavoituksella on pyritty tukemaan kauppapalvelujen toimintaedellytyksiä. Ruonan yhdystien asemakaavan muutos on hyväksytty, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Perhetalon alueen ensimmäisen vaiheen asemakaavassa on osoitettu tontit kaupalle ja polttoaineen jakelupisteelle. Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen on toteutunut hyvin mm. Velkuan koulu ja Luonnonmaan Perhetalo

Joukkoliikenne

Elinvoimaohjelman yhtenä tavoitteena oli edistää riittävän kattavaa ja tarpeisiin vastaavaa joukkoliikennettä. Nopeita linja-autovuoroja Naantalista Turkuun ei ole pystytty edistämään koronasta aiheutuneen matkustajamäärien merkittävän vähenemisen vuoksi. Julkisen liikenteen kattavuutta lisättiin Luonnonmaalle.

Yrityspalvelut

Kyselyiden ja tutkimusten perusteella yrittäjien tyytyväisyys kaupungin yrityspalveluihin on parantunut. Hankintayhteistyötä on toteutettu hankintainfojen ja markkinavuoropuheluiden avulla. Lähiruokahankkeen avulla on tarjottu verkostoitumistilaisuuksia sekä asiantuntijakonsultointia ruokaketjussa toimiville yrittäjille.

	Painopisteet	Toimenpide	Kuvaus	Toimijat ja vastuutaho	Tilanne 3/2021	Kommentit
1	Hyvin yhteyksien Naantali	Varmistetaan edunvalvonta Turun kehätien E18 perusparantamiseksi välillä Raisio-Naantali	- Varmistetaan edunvalvonta Turun kehätien E18 perusparantamiseksi välillä Raisio-Naantali - Mahdollisimman sujuva liikenne rakentamisen aikana	- ELY - Varsinais-Suomen liitto, alueen kunnat, kauppakamari, kansanedustajat - Kaupungin johto ja tekniset palvelut - Naantalın Satama		Edunvalvontatyötä on tehty E18 suunnittelun ja rakentamisen mahdollisimman nopeaksi toteutumiseksi. Kehätien läntisen osan tisuunnitelman laatiminen käynnistyy vuonna 2021.
2	Hyvin yhteyksien Naantali	Edistetään riittävän kattavaa ja tarpeisiin vastaavaa joukkoliikennettä	- Lisätään nopeita vuoroja Naantalista Turkuun - Tehokas edunvalvonta maksuttoman ja hyvin toimivan lossi- ja yhteysalusliikenteen varmistamiseksi - Edistetään erityisesti saariston ilta- ja viikonloppuliikennettä ja toteutetaan julkisia ja yksityisiä kutsupohjaisia liikennekokeiluja - Järjestetään kuljetuksia yhdistysten tapahtumiin - Lisätään vuoroja yritysalueille ja uusille asuinalueille	- Föli ja seudun joukkoliikennelautakunta - Naantalın kaupunki (tekniset palvelut, saaristolautakunta, tietohallinto) - Yrittäjät		Nopeita linja-autovuoroja Naantalista Turkuun ei ole edistetty koronasta aiheutuneen matkustajamäärien merkittävän vähenemisen vuoksi. Kaupunki osallistuu V-S liiton paikallisjuna- ja asemapaikkaselvitykseen. Edunvalvontatoimenpiteiden ansiosta saatiin Palvaan tehokkaampi lossi. Yksityisiä kutsupohjaisia liikennekokeiluja ei ole toteutettu, mutta kutsupohjaista asiointiliikennettä on jatkettu. Julkinen liikenne on parantunut Luonnonmaalla, kun osa reiteistä on ohjattu kulkemaan Särkäsälmentietä pitkin lähempänä asutusta. Kuljetuksia yhdistysten tapahtumiin on järjestetty, mutta kuljetukset keskeytettiin koronatilanteen vuoksi. Myös ns. runkobussiliikenteen aloittaminen on siirtynyt kaupunkiseudulla. Joulukuussa 2020 on käynnistynyt Varsinais-Suomen liiton vetämänä paikallisjunaliikenteen asemapaikkien selvitys, jossa Naantali on mukana. Samoin käynnissä on myös Turun seudun liityntäpysäköintiselvitys joukkoliikenteen solmukohtiin. Vuoroja yritysalueille ei ole lisätty.
3	Hyvin yhteyksien Naantali	Kehitetään logistiikkayritysten toimintaedellytyksiä	- Logistiikkayritysten tarpeiden selvitys (mm. levähdyspaikat ja muut palvelut) - Hyvien yritystonttien tarjonta	- Elinkeinopalvelut ja Turun Seudun kehitys Oy - Tekniset palvelut ja elinkeinopalvelut		ELY on tehnyt seudullisen selvityksen logistiikkayritysten levähdyspaikoista 2020 aikana. Naantalissa levähdyspaikka osoitetaan selvityksessä Luolalan alueelle. Asuntomessupysäköinnin selvittelyn yhteydessä tehtyjen jatkosuunnitelmien yhteydessä suurjännitelinjojen alle sijoittuva lepo- levähdysalue osoittautui mahdottomaksi, koska linjojen alla ei saa majoittua. Luolalan toinen vaihtoehto on yksityisessä omistuksessa oleva rekkapesu ym. alue, mutta tästä ei ole vielä käyty neuvotteluja toimijan kanssa. Hyvien yritystonttien tarjonta on kasvanut. Naviren alueen esirakentaminen on alkanut ja alueelle on saatu ensimmäinen yritys. Isonuon teollisuusalueen osalta on tehty alueelle soveltuvan toiminnan kartoitus.
4	Hyvin yhteyksien Naantali	Rakennetaan asukkaita ja matkailijoita hyvin palvelevat ja turvalliset kevyen liikenteen väylät myös saaristoon.	- Pienen rengastien kehittämissuunnitelma (Naantali, Parainen, Turku) - Yhteistyössä valtion kanssa rakennetaan vaihteittain rengastien kevyen liikenteen väylät, kiireellisimpänä hankkeena väylä Särkäsälmen sillalle	- ELY - Varsinais-Suomen liitto - Naantalın kaupunki (kaupungin johto, tekniset palvelut, saaristolautakunta, Visit Naantali), Parainen, Turku		Pienen rengastien kehittämissuunnitelma on tehty. Kaupunki on sitoutunut Särkäsälmen sillan alueen kevyen liikenteen väylän toteuttamiseen yhteishankkaan Ely-keskuksen kanssa (tavoitevuosi 2022). Pienen rengastien opastus- ja viitoitusuunnitelma on tehty (toteutus vuoden 2021 aikana). Rymättylään Taipaleentielle on budjetoitu parannushanke.
5	Hyvin yhteyksien Naantali	Varmistetaan saariston toimivat tietoliikenneyhteydet	Säännölliset neuvottelut palvelutarpeista ja tietoliikenneyhteyksien toimivuudesta operaattoreiden kanssa	Kaupungin johto, saaristolautakunta ja tietohallinto		Kaupungin alueella toteutettiin helmikuussa 2021 kysely tietoliikenneyhteyksien toimivuudesta ja tarpeista yhteistyössä operaattoreiden kanssa. Neuvotteluja tullaan käymään tulosten pohjalta.

	Painopisteet	Toimenpide	Kuvaus	Toimijat ja vastuutaho	Tilanne 3/2021	Kommentit
	1 Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali	Tuetaan kauppapalvelujen monipuolisuutta ja kilpailuedellytyksiä	Kaavoitetaan ja tarjotaan kaupoiille vetovoimaisia liiketontteja	- Kaupungin johto - Tekniset palvelut - Elinkeinopalvelut		Kaavoituksella on pyritty tukemaan kauppapalvelujen toimintaedellytyksiä. Ruonan yhdyntien asemakaavan muutos on hyväksytty, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Perhetalon alueen ensimmäisen vaiheen asemakaavassa on osoitettu tontit kaupalle ja polttoaineen jakelupisteelle. Kaupunki on tehnyt yritysten kanssa tontteja koskevat varausoimukset. Kauppapalvelujen ja muulle yritystoiminnalle soveltuvien liiketilöiden tarve on pyritty huomioimaan keskustan täydennysrakentamisessa.
	2 Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali	Tuetaan yrityksiä työvoiman hankinnassa	- Oppilaitosyhteistyön tiivistäminen - Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden yhteistyön tiivistäminen Ely-keskuksen ja yritysten kanssa	- Oppilaitokset - Yrittäjähdistykset - Elinkeinopalvelut - Työllisyyspalvelut		Oppilaitosten kanssa yhteistyötä on tiivistetty ja projekteja on toteutettu yhteistyössä. Esim. Rekrymessut järjestetään yhteistyössä alueen kuntien, oppilaitosten ja Te-palveluiden kanssa. Elinkeinopalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyömalli laaditaan 2021 ensimmäisen puoliskon aikana.
	3 Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali	Turvataan saariston asukkailla hyvät peruspalvelut	- Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen, kiireellisinä hankkeina Velkuan koulun peruskorjaus (vihreä) ja Luonnonmaan perhetalon rakentaminen - Perhetaloista lähiyhteisöjen ”kylätaloja” - Saaristoalueiden tasapuolinen kehittäminen - Annetaan yksityisille palveluhankkeille asiantuntija-apua hankerahoituksen hakemisessa - Keskeisten kunnallisten lähipalvelujen turvaaminen ja kehittäminen myös saaristossa uusia ratkaisuja hyödyntäen, esim. liikkuvia palveluja ja etädiagnostiikkaa	- Sivistyspalvelut - Nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut - Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut - Saaristolautakunta - Elinkeinopalvelut		Palveluverkkosuunnitelmaa toteutettiin aloittamalla Velkuan koulun uudisrakentaminen ja Luonnonmaan Perhetalon alueen rakentaminen. Kaupungin liikkuvia- ja etäpalveluita ei ole kehitetty (suunnitteilla yhteispalvelupistehanke?). Rymättylän paloasema valmistuu 2021, Teersalon palvelurakennus on valmistunut tammikuussa 2021. Merimaskun kirkonkylän rannan yleisilmettä on uudistettu mm. uudella valaistuksella ja kalastuslaiturilla. Teersalon rannan kehittämistoimenpiteet on aloitettu.
	4 Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali	Tuetaan yritysten uusiutumista	- Ohjaaminen Turku Science Parkin asiantuntijapalveluihin ja hankkeisiin - Edistetään yritysten digitalisaation ja robotiikan hyödyntämistä - Avustetaan saariston yrittäjiä tarvittavien koulutus- ja asiantuntijapalveluiden saamiseksi saaristoelinkeinojen kehittämistä ja tuotteistamista varten	- Elinkeinopalvelut - Turku Science Park - Koneteknologiakeskus Turku - Visit Naantali		Turku Science Parkin palveluihin ja hankkeisiin on ohjattu yrityksiä. Naantalin yrityskyselyn mukaan yrittäjät tuntevat edelleen huonosti Turku Science Parkin palveluita. Yrityksille on järjestetty koulutusta myyntiin ja markkinointiin. Lähirookahankkeen avulla on tarjottu verkostoitumislaisuuksia sekä asiantuntijakonsultointia ruokaketjussa toimiville yrittäjille.
	5 Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali	Tiivistetään yhteistyötä kaupungin ja paikallisten yrittäjien välillä hankintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa	- Hankintavuoropuhelu kaupungin hankintatarpeiden ja yrittäjien välillä - Yritysten yhteistyöverkostojen ja tuottajarenkaiden perustamisen edistäminen	- Naantalin kaupunki (hankintapäällikkö, tekniset palvelut ja muut toimialat) - Yrittäjähdistykset - Yrittäjät		Lähirookahankkeen avulla on luotu yhteistyöverkosta tuottajien ja ravintoloiden välillä. Hankintavuoropuheluita ja -infoja on järjestetty.
	6 Osaava, palveleva ja hyvinvoiva Naantali	Kehitetään lähirookamarkkinoiden toimintaedellytyksiä ja tuetaan ammattikalastuksen toimintaedellytyksiä kaupungin käytävissä olevin keinoin	- Tuetaan lähirooan tuottajia ja osto-/myyntirenkaita - Luovutetaan myyntipaikkoja kaupungin omistamilta alueilta - Lisätään kotimaisen kalan käyttöä kaupungin ateriapalveluissa - Edunvalvonnalla ja yhteistyöllä kalatalouden toimijoiden kanssa pyritään vähentämään haittaeläinten aiheuttamia ongelmia	- Ateriapalvelut - Saaristolautakunta - Elinkeinopalvelut		Lähirookahankkeen avulla on tuettu lähirooan tuottajia. Jatkuvaa tekemistä. Kotimaisen kalan käyttöä on hieman lisätty mm. kaupungin ateriapalveluiden lähirookapäivillä. Lähikalaa käytetään ruokailustoilla kerran kuudessa viikossa. Kotimaisen kalan laajempi hyödyntäminen on kustannuskysymys. Edunvalvontaa tehdään pitkäjänteisesti.

	Painopisteet	Toimenpide	Kuvaus	Toimijat ja vastuutaho	Tilanne 3/2021	Kommentit
1	Kasvava ja vetovoimainen Naantali	Kehitetään saariston vetovoimaisuutta asuinpaikkana ja matkailukohteena	- Vuokra-asuntojen määrän lisääminen saaristossa - Yhteistyö Visit Naantalin kanssa, matkailun masterplania toteutettaessa - Maanhankinta saaristosta, asuin- ja yritystonttien kaavoitus - Merellisten tonttien tarjonnan lisääminen - ”Saaristokylä” - Kaupunki suhtautuu myönteisesti vapaa-ajan asuntojen muuttamiseksi vakituiseen asumiseen	- Saaristolautakunta - Visit Naantali - Tekniset palvelut		Vuokra-asuntojen määrää ei ole lisätty saaristossa. Matkailun masterplania on toteutettu ja edistetty aktiivisesti. Ohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain Visit Naantalin kanssa. Maanhankinnasta on alustavasti sovittu seurakunnan kanssa Rymättylässä. Asuntomessualueen tontit ovat lisänneet merellisten tonttien tarjontaa. Saariston ranta-alueiden kehittäminen: 2019 Röölä, 2020 Merimaskun kirkonkylä, 2021 Teersalo jne. sekä pienen rengastien kehittämishankkeet.
2	Kasvava ja vetovoimainen Naantali	Turvataan saaristo-osakunnan asema ja saaristolisiä (korotettu valtiosuus)	Tehokas edunvalvonta	- Kaupungin johto - Saaristolautakunta - Varsinais-Suomen Liitto - Saaristoasiain neuvottelukunta		Saaristoasian neuvottelukunta valmistelee uusia saaristokuntien kriteereitä ja saaristokuntien taloudellisen tuen uudistamista. Kaupungin edustajat ovat osallistuneet asian valmistelua koskeviin seminaareihin ja kokouksiin. Valmistelutyö jatkuu edelleen.
3	Kasvava ja vetovoimainen Naantali	Kehitetään kumppanuutta asukkaiden, yhdistysten ja yritysten kanssa	Kuullaan asukkaiden, yhdistysten ja yritysten näkemyksiä ja tarjotaan mahdollisuuksia osallistua tulevaisuutta koskevien suunnitelmien valmisteluun	- Kaupungin johto ja toimialat - Yhdistykset - Yritykset		Kaavoitus ja muita hankkeita suunniteltaessa järjestetään kuulemisia ja työpajoja. Koronasta huolimatta yleisötilaisuuksia ja työpajoja on järjestetty.
4	Kasvava ja vetovoimainen Naantali	Avustetaan yrityksiä erilaisia tarpeita vastaavien toimitilojen hankkimiseksi ja tarjotaan esirakennettuja teollisuus- ja yritystontteja	- Yritysten tarpeiden huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa - Yritys- ja toimitilatonttien riittävä kaavoitus - Yritystonttien esirakentaminen	- Yrittäjäjärjestöt - Elinkeinoasiamies - Tekniset palvelut		Naviren ja Perhetalon alueen esirakentaminen on käynnissä. Naviren alueella on 10 ha maata ja rakennusoikeutta 60000 krs-m2. Kaupunki myi Luonnonmaalta venetelakan alueen heinäkuussa 2020. Kaksi hallia on jo valmiina ja kahden rakentaminen käynnissä.
5	Kasvava ja vetovoimainen Naantali	Toteutetaan monipuolista ja tehokasta markkinointia	- Markkinointiresurssien tehokas kohdentaminen, messujen hyödyntäminen markkinoinnissa - Markkinoidaan Naantalissa olevia työpaikkoja - Työntantaja-imagon vahvistaminen ja rekrytointi sosiaalisessa mediassa - Lisätään läsnäoloa ja näkyvyyttä tapahtumissa	- Kaupunki (viestintä-, elinkeinopalvelut ja henkilöstöpalvelut) - Asuntomessuorganisaatio - Visit Naantali		Viestintäsuunnitelmaa toteutetaan ja se ohjaa tekemistä. Messuille on osallistuttu (esim. Rakenna ja sisusta -messut). Sekä asuin- että yritystontteja on markkinoitu säännöllisesti. Sosiaalisen median käyttö on kasvanut sekä kaupungin yleismarkkinoinnissa että työpaikkojen markkinoinnissa. Uusia keinoja ja välineitä kehitetään ja kokeillaan. Kaupungin markkinointisuunnitelma asuntomessuihin liittyen on valmisteilla yhteistyössä viestinnän, asuntomessutoimiston ja Visit Naantalin kanssa. Työntantajakuvan vahvistamiseksi on käynnistetty viestinnällisiä toimenpiteitä.